

це може послужити поштовхом для більш стрімкого розвитку економіки як нашого регіону, так і країни взагалі.

Література

1. Зацепін А. Генератор майбутнього України. Hi Tech City: Intellectual decisions for success. [Електронний ресурс]// Режим доступу: - <http://www.novations.in.ua>
2. Деловая сеть малого бизнеса: информационная поддержка малого предпринимательства. [Электронный ресурс]// Режим доступа: - <http://www.dsmb.ru>
3. Адміністративно-управлінський портал. Бібліотека. [Електронний ресурс]// Режим доступу: - <http://www.aup.ru>
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.08 2002 р.

Снігур Р.В., Коробський Р.В.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Концепцією науково-технічного та інноваційного розвитку України є інноваційний розвиток регіонів який визначається як основний стратегічний напрям діяльності центральних та місцевих органів влади.

У Законі України «Об інноваційній діяльності» викладені основні законодавчі положення державної інноваційної політики, головною ціллю якої є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку і використання наукового потенціалу держави. Цей Закон визначає повноваження по управлінню інноваційним розвитком України на державному, регіональному і місцевих рівнях, законодавчо делегуючи повноваження обласним і районним а також державним адміністраціям розробку регіональних інноваційних програм, закріплюючи за обласними, районними і міськими радами право ухвалення і контролю їх виконання.

У 2000 роках Донецька обласна рада і облдержадміністрація, ще до прийняття Закону «Об інноваційній діяльності», визначили своєю стратегічною ціллю формування інноваційної моделі розвитку області. Для рішення поставленої задачі 23 травня 2001 року Донецька облдержадміністрація заключила Угоду о співпраці з Національною академією наук України та про підготовку Програми науково-технічного та інвестиційного розвитку Донецької області до 2020 року.

Завдяки існуванню національних наукових кадрів, проблеми і перспективи розвитку промислового виробництва Донецької області, протягом двох років (2000-2002 рр.) була розроблена перша в Україні програма інноваційного розвитку регіонального рівня, яка передбачала реалізацію системи заходів по фор-

муванню інноваційної моделі розвитку економіки Донецької області на основі прискореного росту науково-технічного і виробничого потенціалу регіону.

У рамках Програми-2020 планується:

- формування наукоємних виробничих процесів для пріоритетних галузей економіки;
- розробка енергозберігаючих та екологічно чистих технологій;
- впровадження високорентабельних інноваційно-інвестиційних проектів які здатні забезпечити стійкий розвиток, швидку окупність вкладеного і накопиченого особистого капіталу, та покласти початок прогресуючим змінам в структурі виробництва і тенденціях;
- створення конкурентоздатних переробних виробництв з відповідним науковим супроводом, технологічне та технічне оновлення базових галузей економіки;
- створення нової системи управління розвитком виробничих сил регіону за інноваційною моделлю розвитку економіки.

Реалізація цієї програми передбачає три етапи: 2002-2005 роки – це перший етап – створення економічних і інфраструктурних основ переходу до інноваційної моделі розвитку. 2006-2010 роки – другий етап – це формування нових сфер попиту, впровадження найновіших науково-технічних досягнень. 2011-2020 роки – третій етап – це період комплексного науково-технічного і соціально-економічного розвитку області. Згідно з результатами комплексної оцінки інноваційного розвитку за методикою, розробленою Є.В. Хановою, проведеною за такими показниками як фінансування інноваційної діяльності, матеріально-технічна база, показники інноваційної діяльності підприємств, Донецька область має середній рівень розвитку інноваційної діяльності.

Розподіл регіонів України за рівнем розвитку інноваційної діяльності на основі інтегрального показника

Рівні розвитку інноваційної діяльності			
Дуже низький	Низький	Середній	Високий
АР Крим	Вінницька	Дніпропетровська	Київська
Волинська	Луганська	Донецька	
Житомирська	Львівська	Запорізька	
Закарпатська	Одеська	Харківська	
Кіровоградська	Івано-Франківська		
Миколаївська			
Полтавська			
Рівненська			
Сумська			
Тернопільська			
Херсонська			
Хмельницька			
Черкаська			

Чернівецька Чернігівська			
-----------------------------	--	--	--

Джерела фінансування інноваційної сфери Донецького регіону у 2010 році розподілилися таким чином: 92% - за рахунок власних коштів, 6% за рахунок кредитів, та лише 2 % - за рахунок інвесторів [2]. Отже, суттєвою проблемою залишається низький рівень можливості використання залучених коштів у зв'язку з високою ціною кредитних ресурсів, низькою інвестиційною привабливістю, відсутністю державної підтримки.

Одним із важливих показників, який характеризує рівень інноваційної діяльності є обсяг відвантаженої інноваційної продукції. За цим показником Донецька область є лідером, оскільки їй належить 53,7 %.

Донецька область випереджає інші області за рівнем інноваційного розвитку, також спостерігається позитивна тенденція незначного росту обсягів реалізованої інноваційної продукції (у 2010 році майже на 2000 млн. грн. більше ніж у 2009 році) [2].

Не дивлячись на те, що за останні роки збільшилася кількість реалізованої інноваційної продукції, факторами, що гальмує розвиток інноваційної сфери Донецького регіону є відсутність взаємодії між наукою та виробництвом, недосконалі механізми, що забезпечують комерціалізацію розробок. Багато винаходів не знаходять практичного використання по причині «заморожування» їх ще на проектній стадії.

Отже, інноваційний сектор Донецького регіону незважаючи на відносно високі показники у порівнянні з іншими областями країни, характеризується наявністю таких проблем як:

1. недостатнє фінансування інноваційних розробок;
2. низький рівень використання нових технологій;
3. відносно низький рівень конкурентоспроможності продукції та інвестиційної привабливості промислових підприємств;
4. відсутність умов для залучення внутрішнього капіталу.

З метою вирішення проблем в інноваційній сфері перш за все слід звернути увагу на законодавчу базу на регіональному рівні, так як потенціал інноваційної діяльності є неоднорідним на всій території України, кожен регіон має свої особливості, які необхідно враховувати для стимулювання розвитку економіки на інноваційній основі. Так, для підприємств одного регіону перешкодою є кадрова проблема, в іншому ресурсна. Тому з метою балансування та згладжування неоднорідності розвитку на регіональному рівні важливим напрямком є розробка програм інноваційного розвитку регіону. Що стосується Донецького регіону, то розроблена програма науково-технічного розвитку Донецької області до 2020 року направлена на формування наукоємних вироб-

ничих процесів, впровадження ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій, створення нової системи управління розвитком виробничих сил регіону за інноваційною моделлю розвитку економіки.

Не дивлячись на наявність інноваційної програми розвитку Донецького регіону 2020, відкритим питанням залишається формування інноваційної інфраструктури, ядром якої є зв'язаний ланцюг «наука-бізнес». Слід також розглянути питання формування інноваційних промислових кластерів на основі науково-дослідних інститутів та промислових підприємств машинобудівної або металургійної галузі. Базисом для формування інноваційної інфраструктури, високий рівень розвитку якої надасть можливість залучення інвесторів, є стимулювання діяльності промислових підприємств з метою підвищення рівня розвитку їх інноваційного-маркетингового потенціалу. Основою здійснення перетворень в інноваційній сфері Донецької області повинні бути результати аудиту ефективності інноваційного розвитку з урахуванням усіх аспектів: виробничого, фінансового, екологічного, соціально-культурного.

Література

1. Амоша О. Інноваційний шлях розвитку України: проблеми і рішення / О. Амоша // Економіст. – 2005. – № 6. – С. 28-32.
2. Малыхин В. И. Математическое моделирование экономики: Учеб.-практ. пособие. — М.: УРАО, 1998. — 160 с.
3. Наливайко А. П. Теорія стратегії підприємства: Сучасний стан та напрямки розвитку. — К.: КНЕУ, 2001. — 227 с.
4. Статистичний щорічник Донецької області 2008 / За ред. О.А. Зеленого. – Донецьк: ДУС Держкомстата України, 2009. – 510 с.

*Татарикова Д.А., Рустамова Г.М., Грязнов І.О., Чеховська
В.О., Гришина А.В., Зубенко Ю.Д.*

МОДЕЛЮВАННЯ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ОБ'ЄКТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Актуальність. Донецька область - найпотужніший за обсягами виробництва старопромисловий район України, від стабільності функціонування якого залежатиме сталість економіки країни в цілому.

Донецька обласна рада та обласна державна адміністрація визначили стратегічною метою своєї діяльності формування інноваційної моделі розвитку